

O naselju Ilovica

... na izvršnem svetu ...

Novo stanovanjsko naselje Ilovica na Barju bo, kot predvidevajo strokovne podlage za to naselje, ki so bile narejene konec lanskega leta, v primerjavi z drugimi naselji nekaj posebnega. Načrtovano je namreč kot naselje s šestimi popolnoma zaključenimi stanovanjskimi četrtmi. Vsaka od njih bo morala imeti ob zaključku gradnje – kot je tudi načrtovano – celotno infrastrukturo, torej šolo, vrtec, trgovino ...

Prav infrastruktura je ena od stvari, na katero je v razpravi o strokovnih podlagah na seji izvršnega sveta opozoril Stane Droljč. Dejal je namreč, da brez zagotovljenega financiranja infrastrukture (in s tem tudi zagotovila, da bo res narejena), ne bo mogoče zidati nobene od šestih četrti.

Izvršni svet je tudi sklenil, da bo moral izvajalec gradbenih del teren nasuti (zaradi nosilnosti) z naravnimi materiali in ne elektrofiltrskim pepelom, kot je predvideno v podlagah. Izvršni svet je v razpravi tudi dejal, da je višina objektov, ki je ena od argumentov krajevnih skupnosti na tem območju za nasprotovanje gradnji soseske, stvar strokovne odločitve in ne sklepanja izvršnega sveta ali odločanja v krajevnih skupnostih.

Predstavniki rudniških KS, ki so bili povabljeni na sejo IS, so našli številne svoje razloge za nasprotovanje gradnji soseske. Tako so dejali, da ni zagotovljena varnost obstoječih naselij in ljudi, ni zagotovljena zaščita kmetijske dejavnosti, ni zagotovljena ohranitev kakovosti bivalnega okolja, ni zagotovljena celovita zaščita Ljubljanskega barja, čeprav je Barjanom to, kot pravijo predstavniki KS, obljubila predsednica mestne skupščine Nuša Kerševan, ni zagotovljeno varstvo podtalnice, rešitev kanalizacijskega omrežja ni dokončna, ni zagotovljena protipotresna varnost ...

Z eno besedo: pripravljene strokovne podlage so po mnenju rudniških krajevnih skupnosti eno figo vredne. Na tej seji izvršnega sveta so predstavniki KS Stanetu Droljcu tudi očitali, da načrtovana cona za drobno gospodarstvo še vedno ni narejena, dejali pa so tudi, da je podtalnica na Barju zaradi odlagalništva že zdaj onesnažena, novo stanovanjsko naselje pa jo bo še bolj onesnažilo. Stane Droljč je na ta dva očitka (dva izmed mnogih) odgovoril, da so krajani za nezgrajene obrtne delavnice sami krivi, saj bo »blokiral« odlok o zazidalnem načrtu. Čeprav so hoteli ustaviti le gradnjo galvan, so v resnici ustavili gradnjo vsega, kar je zazidalni načrt novega predvideval. Kar pa zadeva ogroženost podtalnice zaradi novega stanovanjskega naselja, se je treba potem vprašati, v kakšni meri šele podtalnico onesnažuje intenzivno kmetijstvo na Barju.

Razpravo o novem naselju Ilovica je izvršni svet sklenil s sklepi, da potrjuje strokovne podlage za naselje, da bo občinska skupščina sprejemala zazidalni načrt za naselje po dvofaznem postopku, da morajo biti vsi odgovori na vprašanja krajevnih skupnosti in izvršnega sveta v zvezi z naseljem sestavni del obrazložitve, navedeni pa morajo biti tudi vsi strokovnjaki in institucije, ki so pripravljali (oziroma še bodo) odgovore in strokovne rešitve za naselje.

... na zboru krajanov

V začetku januarja so se v dvorani krajevnih skupnosti Galjevica zbrali krajani petih rudniških krajevnih skupnosti Barje, Krim, Peruzzi, Galjevica in Rudnik, da bi razpravljali o gradnji soseske Ilovica. Čeprav so na sestanku povabili tudi predstavnike mesta in občine, pa se zboru ni udeležil nihče od povabljenih, saj so vabila dobili v roke dan pred njim. Tako so krajani lahko izvedeli vse o soseski in nevarnostih, ki jih prinaša zanje.

Tako kot se je na takih zborih rudniških KS že dogajalo (dogaja pa se tudi drugod v razpravah o kakšni spremembi v prostoru), tudi

tokrat vsa strokovna mnenja, navedena v strokovnih podlagah za gradnjo soseske, niso bila nič vredna. Edina sveta resnica je tista, ki jo vedo povedati »domači« strokovnjaki. V razpravi so slednji marsikaj, kar je bilo na občinski ravni že obljubljeno ali rešeno, zamočali ali obrnili v prid svojim stališčem. Seveda negativnim.

V več kot dveurni razpravi, pravzaprav samogovoru ljudi in vodstev KS, ker sogovorniki niso imeli, je padla marsikatera pikra na račun vseh ljudi, ki niso pripravljeni priznati rudniškega mnenja o gradnji soseske – ne glede na to, kje »krivci« delajo – na občini, mestu ali v strokovni instituciji.

Edinega človeka, ki se je na zboru oglašil z drugačnim mnenjem, mladega arhitekta, so ljudje dobesedno grobo »zatolkli«. Odločili so se, da soseske pač ne marajo in včasih je izzvenelo, da zanje pomeni še večjo grožnjo kot Polikem, ki jih je pred letom pravzaprav združil v enotno družbo krajanov.

Da ne bodo vodilni ljudje v tej akciji proti gradnji soseske spet rekli, da pišem po naročilu občine in spraševali, koliko mi ta občina za pisanje po svojem nareku plača, naj povem, da so nekatere bojzani upravičene – vendar pa ne nereseljive.

Seveda pa so, po drugi strani, rešljive samo v primeru (da bi te rešitve krajani tudi sprejeli), če bi ljudje hoteli verjeti tudi kakšnemu drugemu strokovnjaku – in ne le svojim. Dejstvo je, da je soseska Ilovica del mestnih in ne občinskih dokumentov za razvoj Ljubljane in tako nasprotovanje je, kot je dejal tudi mladi arhitekt na zboru krajanov petih rudniških KS, odkrito in trmasto odklanjanje in zaviranje razvoja.

... na seji občinske skupščine

Na zadnji seji občinske skupščine je delegat Gregor Bajt v imenu KS Barje, KS Galjevica, KS Peruzzi, KS Rudnik in KS Krim sprožil naslednja delegatska vprašanja, v zvezi z Ilovico za katere prosi pismeni odgovor.

1. Kdo in na kateri podlagi je naročil obravnavano dokumentacijo?
2. Koliko znašajo dosedanja stroški revalorizirani na dan 31. 12. 89 – iz katerih virov se financirajo?
3. Zakaj se nadaljuje z zastavljenim načrtovanjem kljub utemeljenim pomislekom pridobljenim v fazi javne obravnave in kljub zavrnitvi odloka o prenehanju lastniške pravice na zadnji seji občinske skupščine?

... ter predlagal

1. Začetek postopka za celovito obravnavo Ljubljanskega barja, h kateremu naj se povabi tudi občina Vrhnika, vključno pa seveda tudi mesto Ljubljana in Republiški komite za urejanje prostora in varstvo okolja ter Zeleni Ljubljane.

2. Začetek postopka za izdajo odloka o moratoriju za vsakršno načrtovanje in gradnjo na območju celotnega barja, dokler se ne izdela celovita analiza Ljubljanskega barja z okolico v celoti. S to analizo je seznaniti občane Ljubljane in Vrhnike v javni obravnavi. Ta analiza naj se upošteva šele po vsestranski strokovni in javni verifikaciji.

3. Začetek postopka za izdajo odloka o prepovedi odlaganja elektrofiltrskega pepela in drugih nevarnih odpadkov na območju Ljubljanskega barja.

Ob tej razpravi je predsednik občinske skupščine Peter Vrhunc dejal: »Del strokovne razprave o teh vprašanjih smo že imeli ob obravnavi odloka o razlastitvi, ki pa ni bil sprejet na zboru KS. Odgovore na posamezna vprašanja bomo dali v pisni obliki, hkrati pa se pridružujem mnenju krajevnih skupnosti, da bi morali Ljubljansko barje celovito obravnavati tudi s sosednjo občino Vrhniko, kot tudi z ostalimi uporabniki prostora. S tem bi bilo konec razprav v zvezi z Ljubljanskim barjem, ki si ga nekateri razlagajo tako, drugi drugače.

MOJCA KAUCIČ

Petintrideset let Rašice v Horjulu

Pred nedavnim je obrat Rašice v Horjulu praznoval svojo petintrideseto obletnico obstoja. Trinšestdesetletni kolektiv je svoj jubilej proslavil v avli osnovne šole Horjul, kjer so učenci pripravili bogat in pester kulturni program. Pomembnega jubileja horjulske Rašice so se udeležili predstavniki bližnjih obratov Rašice, predstavniki občine Vič-Rudnik kakor tudi predstavniki KS Horjul. Obrat Rašice v Horjulu se nahaja v stari stavbi v zelo utesnjenih prostorih. Izgledalo je že, da bodo obrat širili, pa se je zaradi neurejenosti dokumentov in pri odkupu zemljišča zataknilo in tako je inflacija pobrala denar za razširitev in adaptacijo obrata. Kljub težkim delovnim pogojem pa delavke dosegajo lepe uspehe. Tako letno proizvedejo okrog 160.000 kosov pletenin, med katere sodijo kape, moške in ženske jope, puloverji in druge pletenine.

Na proslavi so podelili tudi jubilejne nagrade. Za deset let dela jo je prejela Elizabeta Hribnik, za dvajset let Marija Kovačič, za 25 let Julka Vrhovec, za 35 let pa Marjana Jazbor, Julka Kavčič, Albina Končan, Francka Leben, Marija Novak in Antonija Vrhovec.

FRANCE BRUS

O SKLEPU OBČINSKE SKUPŠČINE

Zoperstavljanje črnim gradnjam

Na 18. skupnem zasedanju občinske skupščine dne 29. marca 1989 je bil sprejet sklep, da se republiškem izvršnemu svetu posreduje pobuda za spremembo zakonodaje v smislu strožjega sankcioniranja črnograditeljev, poenostavitve postopkov za preprečevanje nelegalnih gradenj ter pri lokacijskem postopku. Republiški geodetski upravi in izvršnemu svetu pa se posreduje pobuda za spremembo zakona o imenovanju in evidentiranju naselij ulic in stavb in pravilnika o določanju imen naselij in ulic in stavb, ki geodetski upravi mesta Ljubljana omogočata, da hišne številke za objekte določi le na podlagi ogleda brez predložitve lokacijskega oziroma gradbenega dovoljenja.

Republiški izvršni svet je skupščini občine dostavil obvestilo o realizaciji pobud, v katerem navaja, da je

NA RAKITNI

Prvi kilometri asfalta in nova telefonska centrala

Po večletnem pričakovanju so sredi letošnjega januarja na Rakitni končno le dočkali novo telefonsko centralo, ki jim bo zdaj omogočila razširitev telefonskega omrežja v kraju. Zdaj je na vrsti izkop jaskov za kable, kajti KS vztraja, da morajo biti le-ti v zemlji. Hkrati s tem pa zbirajo tudi interese za kabelsko in satelitsko televizijo, tako da bi lahko oba dela opravili hkrati.

»Zdaj je edinstvena prilika, da se poleg telefonskih, položijo tudi kablji za televizijo.« opozarja krajane vsestranski delavec Janez Klemenc. »Taksne prilike ne bo nikoli več! Tu gori na Rakitni imamo že od nekdaj bolj slab televizijski signal, saj komajda kaka četrtina naročnikov lahko gleda tri, štiri programe, vsi ostali pa samo prvi program Ljubljane.«

Neprimerno pomembnejša kot kabelski in satelitski TV priključki pa je za Rakitane, pa tudi številne vikendaše in ljubljanske izletnike, ki prihajajo tja gor na svež zrak, cesta proti Preserju, odnosno Kamniku pod Krimom. Lani so končno dobili prva dva kilometra asfalta od Rakitne do odcepa proti Krimu, letos spomladi pa se jim obeta asfalt še naprej do križišča proti Gornji Brezovici (do lavske koč). Vsi potrebni projekti so že nareje-

Republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora pripravil delovni osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Vprašanja inšpekcijskega nadzora bodo obravnavana in sprejeta hkrati z zakonom o organizaciji in delovnem področju republiških upravnih organov in republiških upravnih organizacij ter samostojnih strokovnih služb izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor bodo zajete pobude in predlogi za spremembe tega zakona. S predlaganimi spremembami sicer ne določamo, da se gradnja brez ali v nasprotju z lokacijskim dovoljenjem smatra za kaznivo dejanje, predvidene pa so znatno višje kazni za kršitelje zakona.

ni. Prav tako pa je že naročen tudi projekt za ureditev vaškega središča, s katerim naj bi sredi kraja pridobili večje parkirišče, razširili vaško pokopališče in uredili mrliške vežice. Če bo vse prav, bodo dela stekla že letos. Vendar pa na Rakitni nikakor ne bi radi, da ureditev (in novogradnje) poteka stihijno; zato se mislijo že v kratkem vključiti v evropsko gibanje za ohranitev izviritosti vasi ...

Manj jasno pa je, kaj bo s krajevno trgovino. Mercator, kot pravijo, ne kaže posebnega zanimanja, da bi trgovino še naprej obdržal v kraju, zato jo misli že to pomlad ukiniti. Iz neprijetne zadrege je Rakičane zdaj rešila privatna pobuda, saj se že več zasebnikov ogreva, da bi odprli (zasebno) trgovino v prostori bivše zadruge, kjer je tudi nova telefonska centrala. Kdaj natanko bo nova trgovina odprta, pa zanesljivo ne ve še nihče.

Še vedno ostaja marsikaj nejasnega tudi okrog prelepega krajevnega jezera. »Zdaj so lastniki vsi in nihče. Zato se jezero žal tudi ne ureja tako, kot bi bilo treba. No, letos je jezero zamrznjeno in na njem ne manjka ljudi, ki bi se radi naužili drsanja, pa tudi svežega zraka,« pravi Janez Klemenc.

B. VRHOVEC

Z LETNE VOLILNO-PROGRAMSKE KONFERENCE OK ZRVS

Kako obuditi zanimanje za delo?

»... Časi so takšni, da bo morala tudi Zveza rezervnih vojaških starešin počasi misliti na boj za svoje člane, tako kot morajo drugi ... Programi ZRVS so že lep čas vse preveč enaki, samo letnice so druge ... tudi izraz idejno političen je že zastarel in se ne prilaga več današnjemu času ... Ideologiziranje in idejno usposabljanje naj se nasploš umakne z osredja programov ZRVS, saj so člani iz vseh struktur ...«

To je bila ena izmed tehtnejših ugotovitev (delegata iz Horjula) na redni letni volilno-programski konferenci Občinske konference ZRVS, ki so jo opravili 14. decembra.

Ali je na obzoru še ena stranka? Najbrž ne, saj ima ZRVS opraviti predvsem z (vojaško) operativnim delom in ne z alternativnimi političnimi programi.

O delu občinske organizacije ZRVS je na konferenci posebej spregovoril njen predsednik dr. Avgust Belič, ki je znova ugotovil, da zastavljeni programi sicer že nekaj let potekajo v redu in da je tudi kakovost načina podajanja v porastu, da pa vse bolj pada število prisotnih članov. Po daljših nadrobnejših analizah, izvedeni anketi, pa tudi neposrednih stikih s krajevnimi organizacijami ZRVS, so prišli do zaključka, da je za velik osip največ kriv pretirano teoretičen pristop v preverjanju znanja. »Prav zato smo se (lani) odločili, da poskusimo z vrsto

starih novosti: gibanjem po terenu, še zlasti pa prenosom celotnega praktičnega dogajanja izven Ljubljane – na Zapotok,« je dejal dr. Avgust Belič. Na vaji na Zapotoku so preizkusili predvsem dve novosti: demonstrativni prikaz taktično-pokazne vaje, ki naj bi jo izvedla teritorialna enota, in preizkus vrste novega orožja. Žal jim je pri tem pošteno ponajalilo vreme, za povrh pa sta se pokvarila še (privrkat uporabljena) računalnika ...

V nadaljevanju letne konference, ki so se je udeležili tudi predstavniki mestne in republiške ZRVS, zato pa le polovica povabljenih delegatov (!), je bilo med drugim slišati tudi jedko pripombo, češ da na vaje, še posebej pa na pomembne konference, prihaja vse premalo mladih ljudi. »Vedno gledamo ene in iste obraze, in zgolj še sami sebe prepričujemo o vseh teh zadevah,« je bil posebej oster delegat z Barja.

Kritičnih pušic ni manjkalo še na druga vprašanja; na primer na račun obiska lanskoletnega tehničnega zbora v vojašnici v Polju, ki se ga je kljub številnim vabilom in celo pozivom po radiu menda udeležilo le manjše število rezervnih vojaških starešin iz naše občine.

Občinsko konferenco ZRVS torej čaka še veliko dela; ali pa se bo njena očitna kriza sprevrgla v bedno životrajjenje ...

BRANKO VRHOVEC

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠ KRAJ:

BELO

Složno do nižjega klanca in telefona

V kraju je prav vse v znamenju belega. Takšno ime nosi že sama vas, Belec se pišejo vsaj pri eni od tamkajšnjih hiš in neke spodaj v dolini leži zgodovinska Beliška gropa z bistriškim potočkom Belco in še vasico Belico na koncu.

Pa vendar v tej slikoviti vasi, bolj zaselku, ki ždi pod Katarino (prav na meji naše občine) in je oddaljena vsega 700 metrov zračne črte od spodaj ležečih Hrastenice, po cestni povezavi pa kar 6 kilometrov (!), še ne tako davno ni bilo vse tako belo. Prav v hiši Franciške Belec so namreč beli med zadnjo vojno napravili enega najbolj nagnusnih zločinov, ko so v dramatičnih okoliščinah ubili legendarno partizanko Liziko Jančar (o tem piše v svojih zapiskih celo Edvard Kocbek); propadla je ena od treh kmetij in vasi, ki je nastala predvsem po zaslugi novih vikendov, je bila še ne tako dolgo komunalno vse prej kot urejena ...

Boljša pot do Topola

Posebej velika nadloga za Belčane je bila kake 2,5 kilometra dolga cesta, ki jih povezuje s Topolom (pod Katarino). Pravzaprav »Marevnikov prelaz«, kot mu pravijo domačini, ki je bil tako strm, da so imeli vozniki v zimskem času, ko je cesta poledenela

včasih kar precej sitnosti, da so se »skopali« čezenj. Pa so krajani in vikendaši lansko jesen pljunili v roke in klanec enostavno znižali (z 21 na 12 procentov). Zdaj vozniki laže vozijo čez ta klanec. Letos naj bi do kraja uredili še samo cesto: zgradili propuste in spuščavnike ter brežine ob cesti uredili za ozelenitev. Oglašajo se namreč varuhi narave, češ, da je bil z gradbenimi deli na cesti storjen grob poseg v naravo.

Zanimivo je, da je vzdrževanje ceste (od Topola do Belega) že vseskozi na plečih samih krajanov in vikendašev. Lani jim je KS naposled obljubila sredstva, s katerimi bodo lahko plačali gradar, da bi vsaj enkrat na leto šel čez cesto.

Dragoceni telefonski priključki

Še pred kakim dobrim letom dni je bil telefon za Belčane stvar, o kateri so lahko samo sanjali. Premaknilo se je šele lani maja, ko so po velikih naporih in delovnih akcijah krajanov, končno tudi sami dobili prve telefonske priključke (15). Kot nam je povedala Rozi Zbontar, ki je lani prevzela krmilo vaškega odbora, gre pri tem še največ zaslug Miru Bertončju iz Medvod, ki ima vikend v bližnjem vikendaškem naselju na Ojstricah.

»Ta nam je ponudil priložnost, da se priključimo na centralo v Medvodah, če nam le uspe zbrati dovolj interesentov. Bremena smo se kar malce ustrašili, zato smo zraven privabili še vaščane iz bližnjega Osredka. Skupaj smo zavihali rokave in kar sami opravili vsa praktična dela. To je bil krepak zalogaj, ki pa se nam je bogato obrestoval,« pravi Rozi Zbontar.

Kmetiji imata prednost pri vodovodu

Približno v toliko hiš (vikendov) kot telefon, na Belem priteka tudi tekoča pitna voda (12 gospodinjstev). Ob priključitvi vodovoda so se dogovorili, da naj imata kmetiji priključka čisto na dnu vodohrama, vikendaši pa meter in pol pod vrhom, tako da kmeta nista brez vode niti v največji suši.

»Za normalno porabo je zdaj vode povsem dovolj,« pravi ob tem predsednica vaškega odbora. »Če pa se poleti na primer vsi naenkrat spomnimo, da bi zalivali vrtove, je pa rado zmanjka. Prav zato bi radi zajeli še neizkoriščeni »Ta žegan studenec«. Zaradi višinske razlike, bo moč tega spraviti v omrežje samo s hidroforom. Pri že obstoječih izvirih pa moramo zgraditi ustrezne brane, da ne bo vsa gozdna nesnaga pronicala v dragoceno vodo.«

BRANKO VRHOVEC

Vodja obrata Rašica Horjul Marinka Hribar, izročila priznanje in jubilejno nagrado Antoniji Vrhovec za njeno delo v obratu prav od ustanovitve.